16 Jaar. No. 10. — 's HERTOGENBOSCH — Dingsdag 23 Januarij 1844.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad, ƒ 12.
Franco per post » 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel

Korte aanmerkingen.

De Belgische bladen behelzen eene tijding, van het hoogste gewigt. Zij vermelden dat ons ministerie besloten heeft, de wet op de bezittingen in te trekken en eene leening voor te stellen tegen 5 percent.

Het is op dat gerucht, dat de fondsen van de beurs van Amsterdam zouden zijn gerezen. Het is mogelijk, en zelfs waarschijnlijk. En indien het ministerie op dit oogenblik nog niet mogt hebben voorgenomen, eene wet in te trekken, welke bij de natie zoo zeer is gehaat, dan zal het wel daartoe toch worden gedrongen, wil hetzelve niet alles aan veel gevaren blootstellen.

Van de vertegenwoordiging wachten wij niets. In groote vergaderingen komen te veel driften in het spel, dan dat men in bange tijden iets goeds van dezelve verwachten kan. Onze kamer vooral heeft nooit getoond, of liever de partij, die daar boven drijft, dat zij de volksbelangen kent en weet te behartigen. Zij zal eene wet kunnen goed stemmen, die de geheele natie verfoeit. En het zou ons niet verwonderen, indien het ministerie het wagen wilde, of er zou eene meerderheid in de kamer gevonden worden, vreemd genoeg aan de wezenlijke belangen van Nederland, om eene wet te bekrachtigen, die ware zij uitvoerbaar, rampspoedig, en nu zij schier onuitvoerbaar is, onvermijdelijk voor het vaderland doodend zijn moet.

Het ministerie, dat op dit oogenblik dobbert tusschen de eischen der kamer, welke eene wet op de bezittingen gevorderd hadden, en de klagten der gansche natie, welke zich buiten de kamer, overal, op eene energieke wijze, tegen die belasting uitlaat, zal, hopen wij, in tijds begrijpen, dat het belang van Nederland meer vordert, dan de toestemming der kamer tot eene belasting, als welke het voorgedragen heeft.

De ministers kunnen nu ondervinden, indien zij vroeger niet hadden erkend, wat wij duizendmalen gezegd hebben, dat de vertegenwoordiging niet is de vertegenwoordiging der natie, maar eener *Coterie de famille*, de meermalen gelaakte oligarchie. Er zijn wel is waar, daar ook mannen des volks, wij weten het, en Noord-Braband draagt roem op de zijnen, maar de verdedigers van de vorsten en volks welzijn zijn in vergelijking der oligarchen, minder in getale. Hoezeer zij ook van de tribune de waarheid verkondigen ten aanzien van gansch Nederland, zoo is hunne stem verloren voor de mannen tot wie zij spreken. Hunne taal is roepende in de woestijn, en zonder weerklank bij hen, die met hen gezworen hadden het welzijn van Nederland te behartigen.

Indien het zich bevestigt, dat eene leening tegen 5 pCt. zal worden voorgesteld, dan hebben wij daarin het allerduidelijkste bewijs van onze vroegere bewering, dat de vaderlandsliefde onzer papier-pacha's zich oplost in het afsnijden van coupons.

Wij zouden liever eene leening tegen 5 pCt. zien aannemen, dan de rampzalige belasting op de bezittingen. Den toestand zou daardoor niet verbeteren. En de leening zou zeker daarhenen leiden, dat de belasting op de coupons, waarvoor men thans terugdeinst, des te grooter zoude moeten worden, wilde men niet een volslagen BANKROET ondergaan. Maar eene wet op de bezittingen, als die, waarmede men ons dreigt, is duizendmaal heilloozer; behalve dat zij ongrondwettig is.

DUITSCHLAND

Niet alleen heeft zich het berigt van het overlijden des hertogs van Angoulême niet bevestigd, maar brieven uit Weenen, van den 9 dezer, zeggen zelfs dat zich toen eene zoo gunstige wending in zijne ziekte had vertoond, dat hij buiten gevaar was.

Verder behelzen de Duitsche dagbladen dat de plegtige verloving der grootvorstin Alexandra, derde dochter des Keizers van Rusland, met prins Frederik van Hessen, den 7 dezer te St. Petersburg heeft plaats gehad.

— Brieven uit Odessa, van 18 December, vermelden het merkwaardig verschijnsel, dat de zee aldaar plotseling, bijna anderhalve werst van het land is geweken, zoodat al de schepen in de beide havens daardoor op het droogе lagen.

— De kroonprins van Wurtemberg heeft Florence den 7 dezer verlaten, en zijne reis over Perugia naar Rome voortgezet.

ENGELAND

LONDEN, den 17 Januarij. Sir R. Peel heeft uitnoodigingen tot een grooten parlementairen maaltijd rondgezonden, die den 31 dezer moet worden gehouden, en op welken genoemde minister zijne gasten den inhoud der troonrede zal mededeelen, waarmede het parlement den volgenden dag wordt geopend.

Het groote staatsproces tegen D. O'Connell en anderen is laatstleden Maandag aangevangen. Door de autoriteiten waren vele maatregelen tot handhaving van rust en orde genomen. De heeren O'Connell, vader en zoon, waren met den lord Maire van Dublin, die hun dit openbaar bewijs van achting had willen geven, in diens prachtige staatsiekoets gezeten, en traden ten tien ure, door de omstanders toegejuicht, de regtszaal binnen. Ook de overige beschuldigden J. Gray, T. Steele, R. Barrett, Th. Thierney, C. G. Duffy, Th. M. Ray en P. J. Tyrrell waren tegenwoordig.

Na den afloop van eenige voorloopige en omslagtige formaliteiten, verkreeg een der advokaten voor de gedaagden het woord, en las een uitvoerig document, in hetwelk betoogd werd dat de zaak niet voor de tegenwoordige Jury kon worden voortgezet, uithoofde de lijst, waaruit zij gekozen was, onnaauwkeurig en op eene bedriegelijke wijze zamengesteld was geweest, zoodat men, voor het minst, uitstel der voortzetting van het regtsgeding begeerde. De Procureur-Generaal vroeg eenigen tijd om hierover te beraadslagen, en het was niet voor vijf ure, toen men vernam dat de meerderheid van het hof geoordeeld had, dat het gevraagde uitstel niet moest toegestaan worden. De beëediging der Jury heeft dus dien dag nog geen voortgang gehad.

Twee dagen vroeger was de vergadering van Iersche Roomsch Katholieken te Dublin gehouden, met doel om te protesteeren tegen de uitsluiting der personen van die geloofsbelijdenis van de lijst der speciale jury, in de zaak der politieke aangeklaagden. De Lord Maire, de heeren D. O'Connell Shiel, T. Steele, en andere voorname Repealers namen daaraan deel, en hielden redevoeringen in welke zij het willekeurige en onregtvaardige dier uitsluiting betoogden. De meeting werd voorgezeten door Mgr. den aartsbisschop van Armogh, primaat van Ierland. De tegenwoordigheid van dezen door zijne gematigdheid alombekenden prelaat is veel beduidend. Hij bekende zelf, dat hij tot nu toe geen deel genomen had in den politieken strijd, maar dat hij bij de beleediging den Katholieken aangedaan, niet kon nalaten te protesteeren tegen de handelwijze van de agenten der regering.

FRANKRIJK

PARIJS den 16 Januarij.

In de voortgezette zitting der Kamer van Gedeputeerden van gisteren, heeft de heer Dupin zich op eene hevige wijze tegen de jongste bewegingen der Legitimisten uitgelaten, terwijl de hertog de Valmy, die zijne redenen poogde te wederleggen, ter nauwernood is aangehoord. Ook de heer de Larcy, die zijne gegeven bewijzen van verknochtheid aan den oudsten tak der Bourbons wilde verdedigen, is telkens door luid geschreeuw in de rede gevallen.

Heden heeft de heer Thiers onder anderen het woord gevoerd, en de tegenwoordige Ministers op eene scherpe wijze aangetast, inzonderheid dat zij, volgens hem, zich telkens aan weifeling schuldig maakten, en, gelijk hij zich uitdrukte, in den zomer wetsontwerpen maakten, om die in den winter weder te laten varen. "Met een zoodanig stelsel (zeide hij) kan men zijn bestaan eenigen tijd voortslepen, maar niet geregd worden te besturen." Ten bewijze van het door hem gestelde

voerde bij de handelwijze jegens Polen en de besluiteloosheid in het wijzigen der verdragen omtrent het regt van doorzoeking der schepen aan; en zeide dat het aarzelen ten opzigte der wet van dotatie aan den Hertog van Nemours eene nieuwe droeve der zwakheid van het tegenwoordig Kabinet opleverde.

De redevoering van den heer Thiers heeft weinig indruk gemaakt ondanks al zijn talent Het schijnt, dat de kamer zoowel als de natie, wil uitrusten van de politieke bewegingen. De heer Duchatel minister van binnenlandsche zaken, heeft den heer Thiers onder toejuichingen beantwoord.

— De hertog de Fits James, gebelgd door hetgene de heer Guizot hem openlijk te gemoet had gevoerd, heeft in de *Gazette de France* een brief aan dien Minister doen plaatsen, waarin men eene soort van uittarting aan het bestaand Gouvernement meent te vinden. Het gerucht wil, dat de Hertog deswege voor de regtbank der Pairs geroepen is of worden zal.

De heer C. Mery, verantwoordelijk redacteur der *Gazette de France*, die zich in cassatie tegen het vonnis voorzien had, hetwelk tegen hem in die betrekking gewezen was, is door de Jury vrijgesproken.

PARIJS 17 Januarij.

In de zitting van heden is door den heer Tocqueville eene discussie uitgelokt over de vrijheid van onderwijs, waarin hij getoond heeft het vraagpunt niet te kunnen waardeeren. De minister van openbaar onderwijs heeft het woord opgenomen, om de universiteit te verdedigen, en eigenlijk in het wilde geschermd. Anderen zijn hem daarin gevolgd, en hebben meer bitterheid dan bezadigdheid aan den dag gelegd.

PARIJS 18 Januar.

In het begin der zitting van heden heeft de kamer besloten, de debatten over het vraagpunt van onderwijs uit te stellen tot aan de 7e. §. Hetgeen hieraf is gegaan is slechts een tirailleur vuur geweest, waarin niet een der sprekers het woord heeft gevoerd, welke bekend staan als de vrijheid van het onderwijs te verdedigen.

De verdere debatten dezer zitting liepen over den landbouw, en waren niet zeer belangrijk.

NEDERLAND

Bij besluit van den 1sten Januarij 1844, n°. 58, is aan den 1sten luitenant J. N. van Driessen, van het 6de regement infanterie, het pensioen toegelegd.

— Bij onderscheiden dezer dagen genomen besluiten, heeft Zijne Majesteit aan den gepensioneerden kolonel der cavalerie J. J. C. Maschek, den gepensioneerden kapitein der artillerie, met rang van majoor, W. Koopman, den gepensioneerden ritmeester A. J. Sasse van IJsselt, den gepensioneerden kapitein der artillerie H. Brongers, den gepensioneerden kapitein der infanterie T. Hackstroh, en de gepensioneerde 1ste luitenants der infanterie D. van Haeften en P. L. Reepmaker, vergunning verleend tot het voortdurend dragen van de activiteitsuniform van het wapen, waartoe zij respectivelijk hebben behoord.

'sGRAVENHAGE den 18 Januarij.

Heden morgen heeft de Centrale Afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich weder bezig gehouden met het opmaken van het voorloopig verslag nopens de buitenwone belastingswet. Al de Afdeelingen zijn vergaderd geweest over het ontwerp tot aanvulling der instructie voor de Algemeene Rekenkamer.

Uit het algemeen verslag der Centrale Afdeeling, nopens het ontwerp van wet tot regeling van uitgaven ten laste van op te heffen bijzondere fondsen, blijkt, dat de groote meerderheid, behoudens eenige opmerkingen, gemeend heeft, in het door de Regering, tot verdediging van het ontwerp, bijgebragte te kunnen berusten. Uit het algemeen verslag, betrekkelijk de voordragt wegens de opheffing en afsluiting van bijzondere fondsen, blijkt het, dat de groote meerderheid, ook daaromtrent, in de gegeven inlichtingen vermeend heeft te kunnen berusten. Wat dit ontwerp echter aangaat, heeft men geoordeeld het gevoelen der Regering niet te mogen deelen, dat onder de gedeponeerde fondsen behooren te worden gerangschikt die van de buitengelden van onafgehaalde renten van leenes van de krachtens tractaat van het Pruissische Gouvernement ontvangen gelden, en dergelijke.

— Thans behelst het Staatsblad al de wetten, die achtervolgens door de Kamer aangenomen zijn, ten aanzien van de Staatsbegrooting voor de jaren 1844 en 1845. Naar aanleiding dier wetten, is de stand dier begrooting als volgt:

Hoofdstuk.	1844.	1845
1. Huis des Konings......	*f* 1,250,000,00.	*f* 1,250,000,00.
2. Hooge Collegien en kabinet des Konings	- 666,485,00.	- 661,685,00.
3. Departement van Buitenl. Zaken......	- 543,960,00.	- 543,960,00.
4. Departement van Justitie..	- 2,447,594,00.	- 2,458,224,00.
5. Departement van Binnenl. Zaken......	- 4,216,271,00.	- 4,117,006,00.
6. Departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz.	- 1,651,588,52½.	- 1,651,588,52½.
7. Departement voor de zaken der Roomsch Katholijke Eeredienst...	- 563,715,00.	- 563,415,00.
8. Departement van Marine..	- 5,447,141,75.	- 5,436,732,75.
9. A. Departem. van Finantien (Nationale schuld.....	- 35,125,828,00.	- 35,064,853,00.
9. B. Departem. van Finantien (kosten van het Depart.	- 5,795,612,38½.	- 5,742,905,19½.
10. Departement van Oorlog..	- 12,458,000,00.	- 12,313,000,00.
11. Departement van Kolonien..	- 98,775,60.	- 97,774,40.
Totaal	*f* 70,264,971,26.	*f* 69,901,143,87.
De middelen bij de wet van 9 Oct. 1843 toegestaan bedragen..	- 65,071,263,66.	- 65,071,263,66.
Zoo dat er later bij de wet zal dienen te worden aangevuld voor 1844 voor een bedrag van....	5,193,707,60.	*f* 4,829,880,21.
Over 1845 voor eene som van.....	- 4,829,880,21	
Derhalve over de beide jaren te zamen....	*f* 10,023,587,81.	

'sGRAVENHAGE den 19 Januarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen vier verzoekschriften, tegen het aanhangig ontwerp van wet nopens eene belasting op de bezittingen, zijnde van grondeigenaren in Noord-Braband, te Amsterdam en Rotterdam, en van regenten van het Instituut voor Doofstommen te Groningen. —

Verzending naar de Commissie *ad hoc*.

Deze brengt verslag uit:

I. Bij monde van den heer Tresling, 1o, op een adres van C. Steenbergen, c. s., te Hoogeveen, die vrijwaring begeeren voor zich en hunne medeburgers tegen de voorgestelde, belasting op de bezittingen; 2o, op een adres van J. W. ..., eigenaren te Avereest (Overijssel), die bescherming hunner binnenlandsche nijverheid tegen de mededinging der buitenlandsche steenkolen vragen, en 3o, op een adres van J. ten Hoeve, c. s., veenlieden te Aengwirden (Vriesland), die nopens de wijze van invordering van den turfaccijns met andere provincien verlangen gelijk gesteld te worden, —

Deze drie adressen zullen ter griffie worden nedergelegd.

II. Bij monde van den heer Telting, op een adres van D. Welemans Jz., c. s., landeigenaren te Zevenbergen, die hunne meening te kennen geven om, in het belang van den landbouw de nationale schuld te verminderen. — Ter griffie.

III. Bij monde van den heer de Jong, 1o, een stuk van J. F. van der Heyde en W. Huijsman notarissen te Eindhoven. Zij komen terug op een vroeger adres, waarin zij te kennen hebben gegeven dat de heer W. van den Briel, griffier van het kantongeregt te Eindhoven, niet aldaar, de hoofdplaats van het kanton, woonachtig is, omtrent welk adres de Minister van Justitie vroeger inlichtingen gegeven heeft, waaruit bleek, op grond eener verklaring van den Gouverneur van Noord-Braband, dat de heer van den Briel wel in genoemde plaats woonachtig is. Adressanten toonen thans door certificaten aan, dat dit niet het geval zou wezen. — De commissie tot de verzoekschriften ofschoon geen grond hebbende om de verklaring van den Gouverneur in twijfel te trekken, vermeent echter, teneinde de regering in staat te stellen de zaak nader te onderzoeken, te moeten voorstellen het adres ter griffie neder te leggen en daarvan een afschrift aan Z. Exc. den Minister van Justitie tot kennisgeving te zenden.

Z. Exc. de Minister ondersteunt dit voorstel. Adressanten hadden zich wel kortheidshalve aan Z. Exc. kunnen wenden, daar hem eene kennisgeving, dat er eenige wet geschonden is, voldoende zou zijn om een onderzoek te doen bewerkstelligen en de handhaving der wet te verzekeren. Adressanten hebben echter een meer langwijligen weg ingeslagen. Hoogst aangenaam zal het dus Z. Exc. zijn, dat het adres aan hem worde verzonden, ten einde kennis van de zaak te kunnen nemen. Het voorstel der commissie wordt goedgekeurd.

En 2o, op een adres van G. Peter Yz., te 's Gravenhage, die van de Kamer verlangt, dat zijn reeds vroeger ingezonden finantieel plan in overweging worde genomen. — Orde van den dag.

IV. Bij monde van den heer Uitwerff Sterling, 1o. op een stuk van C. van der Tuuk, te Haarlem, een plan inhoudende van een nieuw belastingstelsel, tot geheele redding van het vaderland; 2o. op een adres van M. Klerkx, c. s., eigenaars van vaste goederen te St. Oedenrode, die verlangen de inkomsten der vaste goederen, zoo niet geheel te vrijwaren van nieuwe belastingen, dan ten minste de evenredigheid met andere inkomsten in het oog te houden, en 3o, op zestien in handen der commissie gestelde adressen, allen bezwaren inhoudende tegen het wets-ontwerp, houdende belasting op de bezittingen, onder welke adressen voorkomen die van Gedeputeerde Staten van het Hertogdom Limburg; van C. A. Hekma, c. s., regenten van het Roomsch Katholijk oude armenkantoor te Amsterdam, en van regenten van het weeshuis der hervormde gemeente te Schiedam.

De heer Cornelie ondersteunt het adres van gedeputeerde Staten van Limburg. Hij schetst daarin den moeijelijken toestand van dat Hertogdom. Bij eene verdubbelde belasting in te voeren, zou niet doenlijk zijn. Hij wenscht die daadzaken der aandacht van de Ministers aan te bevelen.

Al de bovengemelde adressen zullen ter griffie worden gedeponeerd

Daarna is beraadslaagd over het ontwerp van wet, houdende regeling van uitgaven ten laste van op te heffen bijzondere fondsen.

In hoofdelijke aanvraag gebragt, is dit ontwerp met eene meerderheid van 44 tegen 2 stemmen aangenomen.

Vervolgens is beraadslaagd over het ontwerp, opheffing en afsluiting van bijzondere fondsen.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna wordt de Vergadering gescheiden.

— Het getal personen, in 1842 uitgemaakt hebbende de bevolking der strafgevangenissen van het

geweest, het grootste getal 3092, als 2707 van het mannelijk en 385 van het vrouwelijk geslacht, en het kleinste getal 2749, als 2427 van het mannelijk en 322 van het vrouwelijk geslacht. Het getal gevangenen, gedurende het jaar bij afwisseling aanwezig geweest, heeft beloopen 3773; hiervan waren 3442 inlanders en 331 vreemdelingen. Van gemeld gezamenlijk getal waren 973 gehuwden en 2800 ongehuwden. Naar de geloofsbelijdenis telde men 2321 Hervormden, 1337 Roomsch-Katholijken en 115 Israëliten. Het standpunt van beschaving was als volgt: die bij hunne aankomst konden lezen en schrijven 2244; die dit bij hunne aankomst niet kenden 1529; die dit bij hun ontslag of bij het einde van het jaar in het gesticht genoegzaam geleerd hebben 794, en die dit niet genoegzaam hebben geleerd 735. Binnen het gesticht werden disciplinair gestraft 801; ongestraft bleven 2972. Het getal strafgevangenissen bedroeg acht, te weten: te Leyden (militairen), Woerden (criminele mannen), Gouda (criminele vrouwen), Gouda (correctionele vrouwen), Rotterdam (jeugdige veroordeelden van het mannelijk geslacht), Hoorn (correction. mannen), Amsterdam (jeugdige veroordeelden van het vrouwelijk geslacht) en Leeuwarden (criminele mannen). Het getal veroordeelingen door de hoven, regtbanken en krijgsraden tegen de gevangenen uitgesproken, beliep: bij de hoven en regtbanken in Noord-Braband 302, Gelderland 347, Zuid-Holland 750, Noord-Holland 936, Zeeland 143, Utrecht 159, Vriesland 242, Overijssel 153, Groningen 219, Drenthe 74, Limburg en Luxemburg 152; — bij het hoog militair geregtshof 116, bij den krijgsraad bij het leger 40, bij de krijgsraden in de vestingen en garnizoenen 98 en bij de zeekrijgsraden 42.

BUNSCHOTEN, 16 Jan. De dagen van Zaturdag den 13, Zondag den 14 en Maandag den 15 dezer, waren voor een deel ingezetenen dezer gemeente kommervol en angstwekkend. Onze visschersvloot, bestaande uit 40 zeilen, begaf zich Maandag den 8 dezer naar zee, doch door de invallende vorst van Donderdag, werden allen genoodzaakt huiswaarts te keeren; dan daar zij heel onder den Vrieschen wal waren visschende, overviel hen in het huiswaarts keeren windstilte, zoodat sommige onze haven niet konden bereiken. Des niettegenstaande arriveerde de grootste helft zoo hier als in de rivier de Eem.

Dan Zaturdag avond zag men reeds schepen in het ijs worstelen, zonder aan land te kunnen komen, en Zondag morgen heerschte er te Spakenburg groote neerslagtigheid: ouders waren bekommerd over hunne kinderen, vrouwen over hare mannen en kinderen over hunne vaders; ja, menig geprangd gemoed ontlastte zich in tranen. Zondag middag kwamen reeds twee visschersknechts alhier te huis behoorende, benevens twee harderwijker visscherlieden, over het ijs uit zee aan, welke van de vaartuigen waren gekomen, en verhaalden ons in welke doodsgevaren zij dien ganschen vorigen nacht, door het schuiven van het ijs en de botsing van hetzelve op hunne vaartuigen hadden verkeerd, en ook dat zij met levensgevaar over het zwakke ijs naar land waren gekomen. Nu laat het zich verbeelden hoe door deze tijding de angst van den visschersstand rees, dewijl er toen nog een aantal schuiten en manschappen werden gemist.

Dan tot overgroote blijdschap ontvingen zij Maandag berigt dat allen, uitgezonderd 3, zoo te Monnikendam als in het gezigt van deszelfs haven waren gearriveerd.

Nu begon men onvermoeid te arbeiden om het vervoer der schuiten van twee onzer visscherlieden, van uit het ijs naar de rivier den Eem, (waarvan zij circa 1 uur gaans waren gelegen), met kracht van manschap te beproeven.

Dan daar er geen genoeg aantal manschappen aanwezig was, heb ik eene bekendmaking doen omroepen, waarbij de burgerij werd uitgenoodigd en verzocht hulp te verleenen; hieraan werd voldaan en heden morgen begaven zich een 100tal inwoners met bijlen, haken, enz. herwaarts, met dat gelukkig gevolg, dat reeds dezen middag de schuiten binnen de rivier den Eem zijn gearriveerd, zoodat wij heden slechts het gemis van eene schuit onzer visschersvloot hebben te betreuren, doch waarvan de manschap reeds aan wal is gekomen; welke schuit, zoo men zegt, minstens vier uren gaans zeewaarts ligt.

Morgen zullen zij de redding van eenige der Harderwijker visscherschuiten beproeven, waarvan volgens geruchten, meer dan 30 vischschuiten in het ijs bevroren liggen, waarvan sommigen wel 6 à 8 uren van den wal. (*Utr. Ct.*)

Ingezondene Stukken.

BELASTING OP DE BEZITTINGEN.

Toen ik in het begin der afgeloopene maand, in den Noord-Brabander las, dat er door de regering eerstdaags een ontwerp van wet zou voorgedragen worden, om eene belasting te leggen op de bezittingen, geloofde ik niet dat het zou gebeuren; aangezien men te dikwijls getuigd had, dat de natie geene meerdere lasten en zelfs de tegenwoordige niet meer zou blijven dragen en tevens dewijl die belasting te onregtvaardig en goddeloos voorkwam, om te denken dat zij door ons bestuur, hoedanig het zich ook gekenmerkt hebbe, voorgesteld, en van de Kamers, hoe gering mijn vertrouwen op dezelve moge wezen, aangenomen zou kunnen worden. — Ik heb mij bedrogen. Het ontwerp is voorgedragen. Gelief dan eenige losse gedachten of aanmerkingen op te nemen, die bij het lezen (vooral in het *Handelsblad* van 13 Dec.) van hetgeen onze ministers daarover gezegd of medegedeeld hebben, bij mij zijn opgekomen.

Het is, dacht ik weder aanstonds, als bestond bij ons de geheele kunst van besturen in de behendigheid om belastingen uit te denken, de vaardigheid om ze uit te schrijven en de kloekheid om dezelve te innen.

De Ministers spreken naar gewoonten en als van ouds van vaderlandsliefde, offers op het altaar des vaderlands, de Voorzienigheid, de zegen des Allerhoogsten, enz. enz. Als schoone woorden en vrome betuigingen iets te weeg bragten, dan was Nederland sedert lang een Paradijs geworden; ik ga dan die niets afdoende klanken voorbij en merk alleen omtrent vaderlandsliefde aan, dat zij het ijverigste beleden wordt, door hen, die er de mildste geschenken van ontvangen.

Onze Ministers zeggen:

1o. « De belasting wordt door de omstandigheden gebiedend gevorderd. » Dit hadden zij streng behooren te bewijzen. Immers wordt vrij algemeen toegestemd, dat de natie onder het juk der belastingen schier bezwijkt, dat zij geene meerdere en voortdurend de tegenwoordige niet kan dragen, de welvaart alom verdwijnt en de armoede schrikbarend toeneemt. Deze « omstandigheden » schijnen « gebiedend te vorderen » dat men zich van alle verdere belasting onthoude. Alvorens dan der verarmde en onder de lasten bezwijkende natie nog eene zoo geduchte belasting op te leggen, moet men bewijzen, dat zij zonder te bezwijken die wel dragen kan, en dat de — dat is deze bepaalde — belasting, het eenige mogelijke middel ter redding is; dit bewijs hebben de ministers niet gegeven; zij spreken wel van de groote behoefte der schatkist; doch dit bewijst de noodzakelijkheid der voorgestelde belasting niet: elkeen weet dat, niettegenstaande de enorme sommen die er in gestort worden, de ledigheid de gewone toestand van 's lands schatkist is. Vreezen onze bestuurders niet dat het volk, telkens vernemende dat 's lands kas ledig is, eindelijk zal zeggen: al wat wij opbrengen helpt niets, de kas is altijd ledig, men steelt ons geld; laat ons ophouden te betalen; dat is toch wel te vreezen bij zulken toestand, nadat door een lid der Tweede Kamer gezegd is, dat men de schatkist berooft heeft.

2o. Zij spreken van de bezuinigingen, welke zij hebben ingevoerd en alnog invoeren, en voegen er aanstonds bij, dat « die hunne eigenaardige grenzen hebben. » Willen zij het geld der ingezetenen alleen tot algemeen welzijn en niet meer dan daartoe noodig is besteden, dan staan zij nog op eenen grooten afstand van die grenzen, en ik geloof niet dat zij lust hebben, zoo ver te gaan. Of de belastingen ook niet hunne eigenaardige grenzen hebben, of zij die niet bereikt, ja reeds overschreden hebben, daarvan zeggen zij geen woord; en toch, gelijk de heer Albarda zoo juist aanmerkt, is het bij ons dringend noodig, dat te onderzoeken: er moet, er zal welhaast onderzocht worden of het bestuur den ingezetenen zooveel het wil mag ontnemen en of deze verpligt zijn, zoo veel en zoo lang af te staan als gevorderd wordt, en indien onze bestuurders, als gewoonlijk, de pligten der bestuurden voorstellen, zullen dezen van hunne regten en de pligten des bestuurs spreken; vaart men dan weder, om zich te dekken, als tegen revolutionairen, uit, dan zal het antwoord zijn, dat zij de revolutionairen zijn, die de wet verkrachten; wil men nog het handhaven voorhouden, dan zal aangetoond worden, wie de verfoeilijkste wanorde gepleegd, voorgestaan en verdedigd hebben.

3o. »Als de ingezetenen zware belastingen opgelegd worden, mag men geene dan voor het algemeen noodige uitgaven doen.» — Ik meende dat de ministers nooit geene andere dan voor het algemeen nuttige of noodige uitgaven mogten doen, alhoewel het mij sedert lang is voorgekomen, als verkeerde ons bestuur in de meening, dat het de opgebragtene gelden der ingezetenen kan gebruiken volgens welgevallen. Ik geloof dat niemand, hij zij wie hij zij, die gelden tot onwettige einden mag gebruiken, dat hij die het doet, roof pleegt en dat het zwaard der geregtigheid sedert lang dezen of genen daarom had behooren te treffen.

4o. «De belasting zal slechts voor eens zijn.» Het schijnt dat de ministers de natie flaauw, bekrompen of armgeestig genoeg achten, om tegen alle ondervinding in, voortdurend woorden voor daden, beloften voor waarborgen aan te nemen. — Buitendien de ministers mogen die verzekering niet geven; die gevende strijden zij met zich zelven: zij beweren dat de belasting regtvaardig en pligtmatig is: is dat ernst, dan zullen, in gelijk geval, regtvaardigheid en pligt vorderen eene 2e, 3e en 4e reis hetzelfde te doen. Mag men nu geene reduktie van renten maken en mag men om die ten volle te betalen de particuliere eigendommen aanranden; dan zal men om dezelfde reden zoo moeten voortgaan, tot dat elk eigenaar den laatsten penning zal hebben afgestaan. Ik geloof nogthans wel dat de belasting slechts voor eens zal wezen, want ik ben overtuigd dat de gevolgen reeds den eersten keer van dien aard zouden zijn, dat geen minister het wagen zou eene tweede reis er van te spreken.

5o. «Het belang van den staat, van het Vaderland vordert, dat de regten van een ieder geëerbiedigd, dat de verbindtenissen op den staat berustende nagekomen worden.»

Volgens deze belijdenis moet het regt van den eigenaar op zijn eigendom geëerbiedigd worden; het bestuur mag dat regt niet schenden, door het aanranden van dezen eigendom: schending des eigendoms is schending zijner verbindtenis.

6o. « Welk nederlandsch staatsman zal, in de behandeling van staats aangelegenheden, zich eenig de geringste afwijking van het regt durven veroorlooven?» Stoute vraag van een minister die het invoeren wil verdedigen eener geduchte belasting, welke uit haren aard door den eenen zeer gemakkelijk, door den anderen niet kan ontweken worden, in het algemeen hoogst onevenredig, en in het bijzonder door hen in wier belang zij uitgeschreven werd het minst zou gedragen worden.

» Wie zou het wagen, de grondslagen te verzwakken waarop het volksbestaan rust.» — Daar de eerste grondslag waarop elke staat, elk volksbestaan rust, de eigendom is, is het vreemd die

vraag door eenen minister te hooren doen, terwijl hij een voorstel verdedigt, dat een aanslag tegen den eigendom inhoudt; vreemder nog dat hij de woorden van Burke aanhaalt, die zegt: « Indien de eigendom aan den willekeur der magt is overgelaten, kunnen wij reeds bepalen wiens magt en willekeur op het einde zullen zegevieren.'' Maar allervreemdst is, dat Zijne Exc. die woorden aanhaalt om eene wet, die aanranding der eigendommen vaststelt, te regtvaardigen.

7o. « Waar het algemeen belang gebiedend spreekt, kunnen de klagten en bezwaren van bijzondere personen niet tot regel van belasting genomen worden''. Hieruit volgt ten duidelijkste, dat wanneer de staat aan zijne schuldeischers de volle, vroeger toegezegde, rente redelijkerwijze niet langer betalen kan, zij dan met eene mindere moeten te vreden zijn, en dat hunne klagten niet tot regel mogen genomen worden, om anderen ten hunnen behoeve uit te schudden; vooral dan niet, wanneer zij zoo groote of grootere renten blijven behouden, als die hebben, welke men ten hunnen behoeve uitschudden wil; en toch wil de minister er eene geheel tegenovergestelde gevolgtrekking uit afleiden; gelijk hij uit den eenbied voor het regt van een ieder de verpligting wil afleiden tot schending van het regt der eigenaars en het aanranding van den eigendom.

8o. Dezelfde minister zegt: « Ik spreek niet in het belang der renteheffers van den staat, ik spreek van hunne regten, van onze pligten.'' -- De verzekering des ministers is zeer gepast en noodig, want zonder die zou ongetwijfeld een ieder het er voorgehouden hebben, dat hij alleen voor de rentheffers pleitte. « Hij spreekt van hunne regten'' en spreekt geen enkel woord van de regten van andere eigenaren: « hij spreekt van onze pligten'', dat wil ongetwijfeld zeggen de pligten der regering, der wetgevende magt jegens de fondsen houders, en spreekt geen woord van de pligten jegens andere eigenaars, als of men daarmede kon omspringen naar welbehagen.

-- Maar wat zou dan die Exc. gezegd hebben, ingeval dat hij alleen in het belang der renteheffers gesproken had? -- Het is waar, dan zou hij de woorden van Brke, die nu al wat hij wil betoogen omverwerpen, niet aangehaald hebben; doch deze aanhaling moet hier slechts aan eene momentueele distractie worden toegeschreven.

9o. Vooraf zeide ook die minister: « Ik spreek niet ten behoeve van eene bijzondere klasse van ingezetenen; maar ten behoeve van het belang van allen, dat ten dezen opzigte een en hetzelfde is.'' Het belang der houders van 'slands fondsen en dat der grondeigenaren, noemt men ten dezen opzigte een en hetzelfde! Ik begrijp niet hoe men het durft zeggen! Omtrent het overige namelijk, dat de minister niet spreekt ten behoeve van eene bijzondere klasse, maar ten behoeve of voor het belang van het algemeen, hierop antwoord ik hetgeen niet genoeg gezegd, niet dikwijls genoeg herhaald kan worden, dat er bij ons eene klasse van ingezetenen bestaat, die hun eigen belang stout weg het algemeen belang noemen, en er altijd naar streven, om hun belang als zoodanig te laten gelden; eene partij die altijd huichelend met woorden vaderlandsliefde, redding van het lieve Vaderland, behouden der orde enz. enz. eene vervloekte wanorde voorstaat, zich het regt aanmatigt het algemeen ten haren behoeve te exploiteeren, en hen die het wagen hunne stem er tegen te verheffen, woelgeesten, heethoofden, revolutionairen of anarchisten noemen! Tot deze klasse, deze partij behooren zij die door hunne huichelarij de natie in slaap gewiegd en zoo schandelijk lang in slaap gehouden hebben, die niets meer vreezen dan het ontwaken derzelve, en die om hunne heerschappij als 't ware te wettigen, de verschrikkelijkste aller dwingelandij willen invoeren: de dwingelandij der wet.

10o. « Alsof de wetgevende magt buiten haar grondgebied zou kunnen treden en wettige overeenkomsten vernietigen of de daaruit voortgevloeide verpligtingen wijzigen''. Wordt ook door denzelfden zijn aangevoerd om te betoogen, dat de rente niet mag aangeraakt worden; alsof het der wetgevende magt vrijstond, particulieren van hunne eigendommen te berooven om die aan anderen te geven.

11o. Veel zegt die minister van vreemde mogendheden, het is als wilde hij ons vrees aanjagen. « Niet onze physieke kracht maar den eerbied voor het regt beschermt ons nu buiten. Geene magt van Europa zou dat willen noch ongestraft kunnen schenden.'' Onze physieke kracht beschermt ons niet naar buiten, geene mogendheid zou het regt willen schenden welnu dan zijn wij gered; want dan kunnen wij gerust onze geheele armee afschaffen en onze vestingen slechten. Voorwaar eene bezuiniging zou aanzienlijk, dat de voorgestelde belasting overbodig wordt! - Men toone dan zelf te gelooven wat men zegt! « Europa heeft het oog op ons gevestigd.'' -- Laat dan Z. Exc. aan Europa bekend maken de sommen gelds, die wij 2½ millioenen menschen aan 's lands, provinciale, gemeentenlasten en tot levensonderhoud van onze door de belastingen, tot den bedelstaf gebragte medeburgers, jaren aan de anderen, opgebragt hebben; dat hij aantoone, dat die enorme sommen niet toereikend zijn, dat de welvaart alom verdwijnende, de verhoogde belastingen minder opbrengen; dat men de renteheffers inplaats van 5 4 betale; dan zullen wij dat Europa gerust toeroepen: handel ook altijd zoo met ons! -- Ja Z. Exc. wij zullen te vreden zijn, wanneer een staat na, om aan zijne verpligting te voldoen, zijne ingezetenen, door alle soort van steeds hooger en hooger opgevoerde belastingen, tot bezwijking uitgeput te hebben, onze schuldeischers dan nog eenen interest laat behouden overeenkomstig den werkelijken standaard der rente van het geld. « De vreemdeling zal er eene les in vinden'' wordt er nog bijgevoegd. Gelijk gezegd is, wij hopen, dat elk vreemdeling, in voorkomend geval, zooveel kracht zal inspannen om aan zijne verpligting te voldoen; wij verwachten het nogthans niet, omdat wij niet gelooven, dat er nog een volk in de wereld is, dat zich zoo geduldig zou laten uitzuigen. De m. evenwel schijnt door de les meer te willen verstaan hebben; het is alsof hij, ter goeder trouw geloofde dat er ergens een gouvernement zot of onregtvaardig genoeg zou zijn, om, -- al hadden wij ook het voorbeeld gegeven, -- na de inwoners des lands zoo met lasten overladen te hebben, hun die nog wat bezaten, ten behoeve van anderen af te zetten. Neerlands inwoners weten bij ondervinding te wel, dat vreemde staten hunne naauwgezetheid zoover niet drijven; om er iets meer van te zeggen, dan dat de m. van Justitie, in het belang der zaak, die hij wilde verdedigen, veel wijzer gedaan had met van al wat hij van vreemde staten gezegd heeft te zwijgen.

12o. « Uit de wijze der heffing zal blijken, dat de gewilde som de financieele krachten der natie niet te boven gaat.'' -- Dat wil zeggen; wij weten de beste wijs om het te krijgen, en als wij het gekregen hebben, hebben wij het bewijs in handen, dat men het heeft kunnen geven. Laat het getal der tot volslagen armoede gebragte ingezetenen met duizenden en duizenden vermeerderd worden, laat meer en meer inwoners op vreemde bodems veiligheid voor hunne bezittingen gaan zoeken; dat zal, als de gewilde som opgebragt is, het bewijs niet wegnemen dat die som is opgebragt kunnen worden, met andere woorden dat zij de financieele krachten niet te boven gaat.

(Het vervolg hierna.

Wij zijn verzocht geworden eene plaats te verleenen aan het volgende

Adres

AAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

EDEL MOGENDE HEEREN.

De ondergeteekende Inwoners der stad Weert, Hertogdom Limburg, nemen de eerbiedige Vrijheid zich tot UEdel Mogenden te wenden. --

De voordragt van Wet tot herstel van het financie-wezen van den staat door Zijne Excellentie den Minister van Justitie aan U Edel Mogenden voorgedragen, heeft onze bezorgdheid ten hoogste opgewekt.

UEdel Mogenden de ongrondwettigheid, zedeloosheid en verderfelijkheid van gemeld wetsontwerp te willen schetsen, is niet de taak, welke wij ons voorstellen, ook dit is reeds zoo overtuigend in den boezem der vergadering Uwer E. M. betoogd.

Het doel dat wij ons voorstellen, is U. E. M. te toonen, dat ongeacht den besten wil, wij niet meer in staat zijn, grootere lasten te dragen. — Immers bestaan de kleine fortuinen, welke men hier aantreft, schier geheel in het bezit van grondeigendommen, waarvan den opbrengst op niet meer, dan hoogstens drie ten honderd, kan worden geschat. —

De Landman, welke vroeger hier tengevolge van geringe Lasten en uitbreiding van Veeteelt en vrije circulatie zijner Veldproducten eenen redelijken welstand genoot, kwijnt nu, door drukkende lasten gekneld, door een dubbelde Tollinie ingesloten, zonder debouché, voor de voortbrengselen van zijnen grond en stal, en moet een en ander tot spotprijzen verkoopen om aan de vorderingen eener onverzadelijke schatkist te voldoen. Het minderen of meerderen welstand van den landman werkt te veel invloed op onzen kleinen Handel en fabriekwezen uitoefenende, en deze hun vertier ruim twee derden verloren hebbende, ten gevolge van onze scheiding met Belgie, zoo gelooven wij U. E. M. niet meer behoeven te betoogen, hoezeer alle mogelijke takken van bestaan, hier hunnen ondergang naderen. —

Hoewel wij gaarne ook, als Limburgers, onze ten offer willende brengen ter opbeuring van 's Lands Financiewezen, is het ons toch zonder onzen geheelen ondergang volstrekt onmogelijk, nog boven de lasten, waaronder wij gebukt gaan, en die welke ons eventueel door het Duitsch Verbond kunnen worden opgelegd, nog datgene op te brengen, wat de wets voordragt wil vorderen. Maar met vertrouwen op de Vaderlandsliefde onzer vertegenwoordigers steunende, gelooven wij gerustelijk op de wijsheid en voorzigtigheid van U. E. M. te kunnen verlaten, ten einde gemeld concept wet te verwerpen.

(Volgen de naamteekeningen van ruim twee honderd der voornaamste ingezetenen.)

Advertentien.

*** Getrouwd

W. G. PASTOORS,
van Bath
en
F. A. H. VAN DEN BOGAER

's Bosch 22 January 1844.
Eenige en algemeene kennisgeving.

Een HUIS te huur
te Luiks-Gestel
TEGEN HALF MAART AANSTAANDE,
bestaande uit 4 BENEDEN en BOVENKAMERS, KEUKEN, KELDER en BAKHUIS, met MOESTUIN en BOOMGAARD zamen groot circa een halve Bunder,
Te bevragen in persoon of met Franco Brieven bij den heer Burgemeester te *Luiks-Gestel.*

*** In eene Tabaks-Affaire in de Provincie *Noord-Braband*, wordt gevraagd een LEERLING met of zonder kost en inwoning. Adres met franco brieven onder letter B. aan het Bureau van den *Noord-Brabander.*

*** De Notaris P. GELPKE, residerende te *Dinther*, zal, ten verzoeke van den Heer J. H. MAHLE, te *'s Bosch*, in de nabijheid zijner Hoeve in Loosbroek, onder *Nistelrode*, op *Donderdag den 1 February* 1844, des voormiddags om 9 ure, publiek verkoopen:

80 KOOPEN gerieflijke en kersige EIKEN BOOMEN, eenige zware BEUKENBOOMEN en HAKHOUT.

BEURS VAN AMSTERDAM.
Heden, Zaturdag 20 January 4½ Ure.
W. S. 2½ pCt. 55⅝. Dito 5 pCt. 100⅝, 7/16. ... Hand. [illegible] 138. ... 5 pCt. 99⅝. Amort. Syndicaat ... Andl. 85 ... 21⅛, ½. Dito Coupon 21 ... Dito 3 pCt. ... Fransche Dlg. 6½ ... Port. te L. 2½ pct. 47, ... 91½. Do. Stiegl. en Co. 90⅛ ...

Ter drukkerij van B. H. A. de Rooij.